

Kvalitative studier

Lilliana Del Busso

Professor i Sosialt Arbeid

<https://www.hiof.no/hvo/vlo/personer/und-forsk-ansatte/ladb/index.html>

Hensikten med kvalitative forskningsstudier

- ▶ Bidra til den eksisterende kunnskapen om et fenomen – utvikle teoretisk forståelse
- ▶ Produsere kunnskap som springer ut av menneskers egne erfaringer, tolkninger og perspektiver på ulike fenomen - f.eks. hvordan oppleves det å få behandling for en spiseforstyrrelse
- ▶ I profesjonsfagene: implikasjoner for praksis/arbeid med mennesker
- ▶ *Ikke* finne ut «sannhet» om et fenomen
- ▶ *Ikke* måle omfang
- ▶ *Ikke* generalisere til en hel populasjon

Mange ulike typer studier

Datainnsamlingsmetoder:

- ▶ intervju (typer: livshistorie, halvstrukturert, dybde, ustrukturert)
- ▶ dagbok
- ▶ visuell analyse (fotografier, tegning, video)
- ▶ minnearbeidsgruppe
- ▶ etnografi (deltagende observasjon)
- ▶ aksjonsforskning
- ▶ fokusgruppe
- ▶ brev

Forts.

Analysemetoder:

- ▶ **Tematisk analyse** (identifisere temaer som vektlegges av deltagerne/teksten)
- ▶ **Narrativ analyse** (identifisere fortellinger deltagerne/teksten forteller om sin erfaring av et fenomen)
- ▶ **Diskursanalyse** (identifisere hva slags språk/hvordan deltagerne/teksten konstruerer et fenomen)
- ▶ **Grounded Theory analyse** (utvikle ny teori om et fenomen)

Etikk

- ▶ Mennesker som deltagere
- ▶ Personvern – HiØs retningslinjer/Datatilsynet, NSD/prosjektnummer, kritiske refleksjoner/dilemmaer
- ▶ Møte med deltagere – ivaretagelse, sensitivitet, kommunikasjon

Eksempel: innsamling av halstrukturert intervjudata

- ▶ Målet er å få «rike» data – få deltageren til å *fortelle*
- ▶ Deltageren skal oppleve at intervjueren er genuint interessert og virkelig lytter
- ▶ Intervjueren må bruke «hele seg» i møtet med deltageren - kroppsspråk, ansiktsuttrykk, øyekontakt, verbal bekreftelse, oppfølgerspørsmål

f.eks. reflektere tilbake noe deltageren sa tidligere: «tidligere nevnte du at du hadde opplevd stress på jobben – kan du si litt mer om det?»

- ▶ Etterspørre utdypning – «kan du si litt mer om ...»
- ▶ Etterspørre eksempler – «har du et eksempel på en gang du erfarte det?»

Eksempel: tematisk analyse av kvalitative data

- ▶ **Braun, V. and Clarke, V. (2006) Using thematic analysis in psychology. Qualitative Research in Psychology 3: 77-101**

- 1) **Transkribering** (hva deltagerne sa ordrett)
- 2) **Koding** (bruk problemstillingen som guide for å utheve/understreke alt det som er relevant i teksten/intervjuene – disse kalles koder; til å begynne med mange koder)
- 3) **Identifisere temaer** (systematisk vurdering av hvordan koder kan settes sammen til temaer – i hvert intervju, på tvers av alle intervjuene)
- 4) **Evaluerer de identifiserte temaene** (representerer temaene det som er kodet i teksten på tvers av alle intervjuene?)
- 5) **Definere og navngi de identifiserte temaene** (identifisere det spesifikke ved hvert tema; definer hvert tema; gi hvert tema et navn – «deskriptivt» eller «analytisk» navn)
- 6) **Produksjon av en skriftlig rapport/artikkel** (identifiser direkte sitat som illustrerer hvert tema og inkluderer i artikkel; bruk problemstilling for å sjekke at temaene og analysen som helhet samsvarer med problemstilling/mål for studien)

Presentasjon av analyse/resultater i bacheloroppgaven

Fra Skårdalsmo og Harnischfeger (2017) (se referanse neste slide):

Prøv å innta mitt perspektiv! (tematittel)

Mange av ungdommene forteller om behovet for å bli sett som et enkeltindivid, og at de voksne må prøve å se ting fra deres perspektiv. (analysetekst)

Det hadde vært fint hvis de spør for eksempel hvilket behov vi har, eller hva vi forventer, eller hvordan vi ønsker å bli behandlet (gutt, 14). (direkte sitat fra intervjudeltager)

Ett perspektiv dreier seg om det å komme som flyktninger og fra en annen verden. (analysetekst)

- ▶ Skårdalsmo og Harnischfeger (2017) Vær snill!
Råd fra enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger til voksne omsorgsgivere. Norges Barnevern, 94: 6-21